

emmaus UUTISET

NRO
2
2018

PUHEENVUORO 2

ANCA ENACHE:
KUKA SAA OLLA NÄKYVISSÄ?

EMMAUS-LIIKE 6

ÄÄNI SYRJÄYTETYILLE

AHERTAJAT 10

**BARBARA VAINIO JA
KERSTIN SKOGMAN**

KUTSU 12

**YHDISTYKSEN
SYYSKOKOUKSEEN**

emmaus
HELSINKI

ACTIVISTS
FOR CHANGE

ANCA ENACHE: KUKA SAA OLLA NÄKYVISSÄ?

KUVA: BOBISLAV BUBISOV

SYYSKUUN puolessavälissä saavuin Helsinki-Vantaan lentokentälle Romaniasta suoralla lennolla, jonka matkustajien joukossa oli noin 10 Romanian romanian, joihin olen aiemmin tutustunut Suomessa. Schengen-rajaa erottavan passintarkastuksen ja laukkujen noutamisen jälkeen suurin osa lennon matkustajista käveli lentokentän juna-asemalle. Samalla kun nousin keskustaan menevään junaan, huomasin VR:n henkilökunnan estävän romanien nousemisen junaan. Kyseessä ei ollut lipuntarkastajat vaan VR:n tavallinen junahenkilökunta. Koska henkilökunta ei tarkastanut lippuja, heidän on täytynyt profiloita joukko ”romanikerjäläisiksi” heidän vaatetuksensa ja kassiansa takia ja tehdä oletus, että heillä ei ole varaa maksaa lippua. Junan ovien sulkeutuessa laiturille jäivät sekä ei-toivotut asiakkaat että VR:n henkilökunnan edustajat, joten en saanut tilaisuutta kysyä syytä romanien kohteluun. Vain yksi romanien joukosta onnistui tekeytymään näkymätömäksi ja pääsemään henkilökunnan ohi junaan. Tämä herätti jälleen pohtimaan, mitä tapahtuu ihmiselle, kun hänet päivittäin pysäytetään ja hänen pääsynsä estetään ja hänen pitää yrittää olla näkymätön, jotta ei joutuisi

Mitä ihmiselle tapahtuu, kun omista vaatteista, ihonväristä ja kehosta muodostuu rajoittava tekijä?

tällaisen kohtelun kohteeksi. Mitä ihmiselle tapahtuu, kun omista vaatteista, ihonväristä ja kehosta muodostuu rajoittava tekijä?

SUOMESSA on ollut vain vähän keskustelua Romanian ja Bulgarian romanien etnisestä profiloinnista ja rasismista julkisissa tiloissa. Kuitenkin tätä kysymystä sivuva tutkimus ”Pysäytetyt – Etninen profilointi Suomessa (2018)” toteaa, että valtaosa Romanian ja Bulgarian romaneista Suomessa on kokenut, että heidät rodullistetaan eli heidät on pysäytetty tai heidän pääsynsä jonnekin on estetty heidän etnisen taustansa perusteella. Tämä on myös romanien kanssa Helsingissä yhteistyötä tekevien järjestöjen ja aktivistien kokemus. Romaneita ei identifioida vain etnisesti erilaisiksi vaan myös ei-halutuksi köyhäksi ulkomaalaisryhmäksi, jolla ei tulisi olla paikkaa kaupungin julkisessa tilassa.

ROMANEILLA on päivittäin monia ongelmia Helsingissä: mistä saada toimeentuloa, missä myydä Iso Numero -lehteä, milloin voi lähettää rahaa kotiin lapsille ja suvulle, missä nukkua. Haasteiden kirjo on sellainen, että kun heidän kanssaan keskustelea, ensimmäisenä keskustelussa ei tule esille nämä syrjintään liittyvät ongelmat. Syrjinnästä on tullut heille myös tavallista: useimmat heistä ovat

kokeneet vastaavaa myös synnyinmaassaan jo lapsesta asti. Tämä syrjintä myös Helsingissä lisää voimakkaasti romanien ulkopuolisuuden tunnetta, mutta samaan aikaan synnyttää myös aktiivista toimijuutta, jonka avulla selvittää erilaisista syrjintätilanteista. Koska romanit ovat hyvin tietoisia heihin kohdistuvasta syrjinnästä, pienistä selviytymisen kokemuksista epäreilussa maailmassa tulee monesti juhlan aihe ja tunne arjessa voittamisesta. Virallisista valituksista ei kuitenkaan kukaan tee, koska siihen tarvitaan muiden kielellistä apua ja järjestelmän tuntemista. Valittamiseen tarvitaan myös aikaa, jota elantonsa vaivoin kokoon keräävällä köyhällä ei myöskään ole.

ETNINEN PROFILOINTI on rikos, jolla on vakava yhteiskuntaa muuttava vaikutus. Etniseen profilointiin perustuvan syrjinnän kautta rakennetaan arjen rajoja, jotka vahingoittavat yksittäisiä ihmisiä ja yhteisöjä ja lopulta koko yhteiskuntaa. Rajoja muodostuu monin tavoin ja moniin paikkoihin: julkiseen liikenteeseen, kauppoihin, julkisiin vessoihin, työnhakuun – lista on pitkä. On tärkeää, että rasismien vastaisessa työssä kiinnitetään jatkossa entistä enemmän huomiota näihin arjen syrjiviin rajoihin. Tavoitteemme tulee olla, että kaikki ryhmät voivat tuntea itsensä tervetulleiksi kaupungin julkisiin tiloihin. ■

Anca Enache on työskennellyt viimeiset kymmenen vuotta vähemmistöjen sekä Romanian ja Bulgarian romanien oikeuksien puolesta Helsingissä ja myös Itä-Euroopassa. Hän on tutkinut Romanian romanien yhteisöjä ja tekee väitöskirjatutkimusta Romanian romanien kuulumisen ja syrjäyttämisen kokemuksista Helsingissä. Feministaktivistina ja itsekin maahanmuuttajavähemmistön edustajana Suomessa häntä kiinnostaa rasismien vastainen työ.

Maailma kylässä -festivaali

Toukokuun viimeinen viikonloppu kuluu itseltään selvästi Kaisaniemessä. Toista kertaa olimme Maailma kylässä -festivaaleilla omalla teltalla.

Lämmin sää houkutteli paikalle runsaasti kävijöitä. Ja kun myytävät tuotteet oli valittu huolella, ei myyntiennätys, lähes 1800 euroa, ollut ihme.

Kepan järjestämä festivaali on onnistunut sekoitus musiikkia, etnistä ruokaa, järjestöjen myyntipöytiä ja ajankohtaisia keskusteluja. Emmaus Helsinki on ollut mukana festivaaleilla alusta alkaen.

Hyvä Laru!

Lautasaaren myynti ylsi toukokuussa ensimmäisen kerran Vallilan myymälän lukemiin. Myynti Larussa on jo pitkään ollut kasvussa, eikä toukokuu jäänyt poikkeukseksi. Myynti on pysynyt samalla tasolla myös kesän jälkeen. Voimme kaikki yhdessä iloita Lautasaaren työyhteisön saavutuksista. 🙌

Emmaus Suomen seminaari

Emmaus Suomen seminaari järjestettiin 22–23.9. Hirundon uusissa tiloissa Kurvissa. Seminaarin teemoja olivat kierrätys ja maahanmuuttajien työllistämiskysymykset.

Lauantaina saimme tutustua Diakonissalaitoksen romanityöhön ja erityisesti Hirundon

toimintaan. Sen jälkeen pienryhmissä kävimme tutustumassa pääkaupunkiseudun kirpputorien ja hävikkiruokaa myyvään Wefoodiin. Iltapäivä oli omistettu ryhmien kuulumisille.

Sunnuntaina keskustelimme turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten työllistämiseen liittyvistä erityiskysymyksistä. Alustajina olivat Pakolaisneuvonnan juristi Elina Järvenpää ja Suomesta turvapaikan saanut Sahar Hassan.

Seminaarin ruoka tilattiin Keikkapoolilta, jolle tämä oli ensimmäinen pitopalvelutilaus. Ruoka oli herkullista ja järjestelyt sujuvat, joten pitopalvelusta saattaa tulla uusi tuote Keikkapoolin palvelutarjontaan.

Keikkapooli huolehti seminaariväen muonituksesta.

Työtä ja toivoa Itä-Euroopan romanien epävarmaan arkeen Suomessa

Suomen sosiaalifoorumi järjestettiin Helsingin Arbiksella 21–22.4. Tapahtumassa esiteltiin sosiaalinen innovaatio – kolmen järjestön yhteishanke Työtä ja toivoa, jossa organisoidaan työmahdollisuuksia kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville maahanmuuttajille. Hankkeen takana ovat Osuuskunta Työtä ja toivoa, Emmaus Helsinki sekä Diakonissalaitos.

Alustajina tilaisuudessa toimivat hankkeen projektipäällikkö Maria Dorofte, Anca Enache liikkuvan väestön päiväkeskus Hirundosta sekä Helka Ahava Emmaus Helsingistä.

Euroopan romanifoorumi

27.6. Helka Ahava kertoi Työtä ja toivoa -hankkeesta Euroopan romanifoorumin kokouksessa Helsingissä. Foorumin aiheena olivat Euroopan sosiaalirahaston tukemat romanihankkeet. Meidän hankkeemme erityispiirre on, että se tarjoaa maahanmuuttajaromaneille normaalia palkkatyötä ja sitä kautta mahdollisuuden tulla osalliseksi suomalaisen yhteiskuntaan. Työt organisoidaan Keikkapoolin kautta.

Bulgarian kylähanke etenee

Asen Yordanov Mitkov Vidinin kylästä Bulgarian ja Romanian rajalta vieraili 23–28. elokuuta Helsingissä. Paikallinen romanijärjestö kartoittaa mahdollisuuksia perustaa Vidiniin kirpputori, joka toisi tuloja romaneille ja tarjoaisi edullisia vaatteita ja tavaroita vähävaraisille. Opintomatkan tarkoituksena oli tutustua käytännön työhön Vallilan kirpputorilla.

Puola-Ukraina kollektiivin kokous 25–26.4.2018

Emmauslaisia Ukrainasta, Puolasta, Latviasta, Romaniasta, Valkovenajältä, Hollannista, Saksasta, Ranskasta ja Suomesta (Anu Hyle ja Ulla Hoyer) kokoontui Nasha Khatan maatilalle Ukrainaan pohtimaan Puolan ja Ukrainan ryhmien tuen tarvetta ja keskustelemaan ryhmien tulevaisuudesta.

Vieraita Ranskasta

Marokkolainen Wiam ja ranskalainen Ludovic opiskelevat samassa businesskoulussa Ranskassa ja olivat kesällä opiskelujen vaatimalla kolmen kuukauden vapaaehtoistyöjaksolla Emmaus Westervikissä. Heinäkuussa saimme pitää heitä viikon työharjoittelussa myös Vallilan Emmauksessa.

Tulevia tapahtumia

- Lokakuussa ikkunagalleriassa teemana asunnottomuus VVA (Vailla vakinaista asuntoa ry.)
- Jenna harjoittelussa ajalla 29.10.–14.12.
- TET-harjoittelija Stella kirppiksellä 5.–16. marraskuuta.
- Yhdistyksen syyskokous pidetään 21.11. klo 17.30 Kepassa, Elimäenkatu 25-27.
- Emmauksen joulujuhlat 15.12. Tarkempi aika ja paikka ilmoitetaan myöhemmin Emmauksen sähköpostilistan kautta.

ÄÄNI SYRJÄYTETYILLE

Emmaus-liikkeen globaali vaihtoehtoorumi Genevessä 17.-20.9. antoi äänen kaikkein syrjäytetyimmille.

TEKSTI ULLA HOYER | KUVAT SUOMALAISTEN OSANOTTAJIEN KAMERAISTA

Foorumiin oli kutsuttu Emmaus-ryhmät ja heidän yhteistyökumppaneitaan.

Osallistujia oli 350 neljästä maanosasta. Suomesta mukana olivat Runa Nyholm

Tammisaaresta sekä Anca Enache, Maria Dorofte, Helka Ahava ja Ulla Hoyer Helsingistä.

Myös yhteistyökumppanimme Etelä-Afrikan Cordisista ja Perun Cuna Nazarethista osallistuivat.

Ohjelma koostui pääasiassa työryhmätyöskentelystä teemoina mm. oikeus veteen, terveyteen ja työhön sekä vapaa liikkuvuus.

Kaikkiaan 24 työryhmää kokoontui kahdeksassa rinnakkaisessa sessiossa tehtävänänsä etsiä aiheena olevan kysymyksen juurisyytä ja ehdottaa yhtä konkreettista toimintaa.

Syrjäytetyimpien oikeutta työhön käsittelevässä työryhmässä Maria Dorofte kertoi

Mielenosoitus päättyi YK:n päärakennuksen eteen, jossa foorumin julkilausuma luettiin ääneen.

Puujaloilla käveleviä mielenosoittajia.

Keskustelut jatkuivat tauoilla.

Tunnelma täysistunnoissa oli innostunut ja välitön.

Lähdössä marssimaan
Geneven halki kohti YK:n
päämajaa.

Välillä työskenneltiin
pienryhmissä.

Keikkapoolista, joka työllistää liikkuvia Itä-Euroopan romaneja osana Emmaus Helsingin, Osuuskunta Työtä ja toivoa ja Helsingin Diakonissalaitoksen yhteistä hanketta.

Foorumin kulttuuritarjonnasta vastasivat Burkina Fason ja Intian musiikkiryhmät, sirkusryhmä Brasiliasta ja graffititaiteilija Ranskasta (ks. kansikuvaa).

Foorumin päätteeksi osanottajien äänenkäs ja värikäs mielenosoituskulku marssi Geneven keskustan läpi YK:n päärakennuksen eteen, jossa foorumin julkilausuma luettiin ääneen.

Työryhmissä ja julkilausumassa korostui samanmielisten organisaatioiden yhteistyön tärkeys, jos halutaan rakentaa oikeudenmukaisempi maailma.

Kansainvälisen Emmauksen delegaatio osallistui myös YK:n ihmisoikeuskomission istuntoon. ■

Geneven foorumin julkilausuma suomeksi sivulla 9.

JULKILAUSUMA

Kansainvälisen Emmauksen ja sen liitto-laisten Sveitsin Geneven kokoon kutsuma maailman vaihtoehtofoorumi antoi äänen köyhydessä eläville ja monenlaisen syrjinnän uhreille, jotka haluavat puhua omalla äänellään eivätkä aio alistua siihen, että jotkut väittävät puhuvansa heidän puolestaan tai sijastaan.

EMME HYVÄKSY köyhydessä eläviä vastaan julistettua sota, epätasa-arvon normalisointia, markkinoiden ja voitontavoittelun hallitsevaa asemaa sekä kamppailulla saavutettujen sosiaalietuuksien systemaattista alasajoa.

MEILLE ENSIARVOISEN TÄRKEÄÄ on jokaisen ihmisen oikeus kokea itsensä arvokkaaksi, tulla hyväksytyksi ilman ehtoja sekä keskinäisen jakamisen ja solidaarisuuden voima. Meille antaminen on tärkeämpää kuin saaminen.

VAADIMME vapautta ja itsenäisyyttä kaikille, niin että jokainen voi hallita omaa elämänsä ja olla osallisena yhteiskunnassa. Korostamme köyhydessä elävien ihmisten keskeistä roolia muutosprosessissa.

TIEDÄMME, että oikeudenmukaisempi maailma on mahdollinen: maailma, joka rakentuu solidaarisuudelle, varallisuuden uusjaolle ja demokratian kunnioitukselle.

TAISTELEMME yhteiskunnallisen ja ympäristö-oikeudenmukaisuuden puolesta tavoitteena kestävä maailma, jonka talousjärjestelmä on eettinen, solidaarinen ja ihmiskuntaa palveleva ja jossa vallitsee rauha, liikkumisen ja asuinpaikan vapaus ja viimekädessä universaali kansalaisuus.

VAADIMME paikallisia ja kansallisia vaaleilla valittuja edustajia sekä kansainvälisiä ja alueellisia julkisia instituutioita kantamaan vastuunsa yhteisen hyvän varjelijoina ja lopettamaan puhtaan voitontavoittelun kuten monikansallisten yhtiöiden tukemisen.

KEHOTAMME kansalaisia olemaan aktiivisia päättäjien suhteen kaikilla tasoilla ja luomaan uusia demokraattisia käytäntöjä.

Me olemme yhteydessä kaikkea syrjäyttämistä vastaan taistelevien voimien ja liikkeiden kanssa ja pyrimme muodostamaan tarpeellisia liittolaissuhteita taistelun tehostamiseksi.

"Pelkkä toimeen tarttuminen ei riitä. Meidän täytyy voittaa eli toimia tehokkaammin kuin ne voimat, jotka liikkuvat päinvastaiseen suuntaan." Abbé Pierre

Geneve 20. syyskuuta, 2018

BARBARA VAINIO JA KERSTIN SKOGMAN

VAPAAEHTOISTYÖ TEKEE MEIDÄT ONNELLISIKSI

Maanantaiaamun vakionäky Vallilan Emmauksessa: kaksi iloista ruotsia pulisevaa rouvaa työntelee tarmokkaasti lattialastaa myymälän lattialla tai heiluu rätsti kädessä takatilojen WC:ssä. Siivoaminen ei Emmauksessa ole sellainen työ, johon vapaaehtoiset yleensä innolla tarttuisivat.

– Ihanaa Emmauksessa on, kun jokainen saa tehdä juuri sitä työtä, joka sopii hänelle. Päätin, että siivoustyö on minulle sopivaa, heti näkee tuloksen ja muut ovat ihmeen kiitollisia, kun heidän ei tarvitse siivota.

Tätä mieltä on Barbara Vainio, joka on viitisen vuotta ollut Vallilan Emmauksessa tekemässä tätä tuiki tärkeää työtä: siivoamassa maanantaisin ystävänsä Kerstin Skogmanin kanssa.

Kerstin Skogman: Ei tämä mitään surutyötä ole!

– Maanantaiaamuna viedään ensin ves-sojen matot imuroitavaksi. Sitten mennään myymälän eri päihin ja sieltä edetään lattioita siivoten kohti keskustaa. Kun on paljon pölyä, tunnemme itsemme erityisen tarpeellisiksi! Jos meillä on aikaa, järjestämme myös muita kohtia, jotka sattuvat silmään. Kun homma on valmis, on tehetken ja juttelun aika.

– Emmaus on ihana työpaikka: kaikki ovat vapaaehtoisia, mikä merkitsee, että kaikki ovat hyvällä tuulella, jatkaa Barbara.

Barbara on ollut kymmenkunta vuotta eläkkeellä leikkaussalihoitajan työstä. Hän oli useita kertoja myös Punaisen Ristin komenuksilla, tutustui erilaisiin kulttuureihin ja uskontoihin, oppi arvostamaan niitä. Monesti tilanteet olivat vaarallisia.

– Kabulissa, Afganistanissa, sain 1988 Brit-tien konsulaatista kehotuksen lähteä kotiin, kun turvallisuuttani ei voitu enää taata. Minä

Barbara Vainio: Laakereilla lepääminen on tylsää!

KUVA KERSTIN SKOGMAN

Kerstin tekee hauskoja rahakoruja. Uuden ylioppilaan setelilahja on punottu kaulaketjuksi.

Ihanaa Emmauksessa on, kun jokainen saa tehdä juuri sitä työtä, joka sopii hänelle, sanoo Barbara (oik.).

vastasin, että siksi juuri olen täällä, auttamassa. Kaikkiaan olin seitsemällä komennuksella: Thaimaassa, Pakistanissa, Keniassa kaksi kertaa, Somaliassa ja Afganistanissa myös kaksi kertaa.

Barbara ajatteli jo nuorena, että Emmaus olisi sopiva ”työpaikka” eläkkeellä. Hänelle Emmauksen riippumattomuus puolueista ja uskonnoista oli ratkaiseva asia.

– Laakereilla lepääminen on tylsää. Ilman tekemistä ihminen ei voi hyvin. Pyydän ylhäältä, ettei minun tarvitse olla niin kauan maan päällä, etten enää jaksa tehdä työtä!

Barbaralla on poika ja tällä kaksi lasta ja koira. Lastenlapset ja koira ovat tärkeä osa hänen elämänsä.

Myös Kerstin Skogman aloitti Emmauksessa viisi vuotta sitten. Kerstin ja Barbara olivat 36 vuotta työtovereita leikkaussalihoitajina ja löysivät yhdessä Emmaukseen Arbiuksen vapaaehtoisuussuunnitelman. Paikalla olleet emmauslaiset vaikuttivat ystävällisiltä ja iloisilta ihmisiltä, ja naiset päättivät tulla kokeilemaan vapaaehtoistyötä Vallilaan. Sillä tiellä he ovat edelleenkin.

– Ja tullaan olemaan, niin kauan kuin voimat riittävät, sanoo Kerstin.

– Ennen Emmausta olimme kumpikin Punaisen Ristin ystäväpalvelussa vapaaehtoisina. Olemme hyviä ystäviä ja tekemisissä melkein päivittäin. Joogaamme, jumppaamme ja autamme tarvittaessa toisiamme. Kerstinin ja Barbaran YYA! Minulla on mies, kaksi lasta ja kaksi lastenlasta. Perhe, entiset työtoverit, ystävät ja toiminta tekevät minut onnelliseksi. Sukkien kutomisessa olen mestari, ja ulkoilu tuo minulle paljon iloa.

– Viitisen kuukautta vuodessa asun Sipoossa kesämökillä, ja siellä saan olla ulkona raittiissa ilmassa mielin määrin! Maanantaisin tulen kyllä sieltäkin Emmaukseen siivoamaan ja samalla saan hoidetuksi muutkin kaupunkiasiat. Emmaus on hyvä aloitus viikolle.

Työaikana Kerstin oli aktiivinen yhdistystoiminnassa sairaanhoitajaliitossa ja sen yhdistyksissä. Kerstin ja Barbara ovat olleet kehittämässä mm. elinsiirtoihin liittyviä hoitoja Suomessa.

– Meillä oli valtavan hieno työporukka: tarvittaessa mm. sairaat lapset hoidettiin vuorotellen. Tapaamme edelleenkin säännöllisesti. ■

TEKSTI JA KUVAT: HELKA AHAVA

Posti Green

BHB2

MUUTOKSEN TEKIJÄT

Emmaus on mahdollisuus erilaisille ja eri ikäisille ihmisille tehdä mielekästä työtä omien kykyjensä ja voimiensa mukaan tasa-arvoisemman maailman puolesta.

emmaus
HELSINKI

Tervetuloa Emmaus Helsingin syyskokoukseen

AIKA: keskiviikko 21.11.2018 klo 17.30

PAIKKA: Kepan kokoustila Elimäenkatu 25–27, Helsinki. 5. krs.

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valinta
3. Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
4. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
5. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
6. Vuoden 2019 toimintasuunnitelman ja talousarvion hyväksyminen. Hallituksen ehdotukset ovat tilattavissa Emmauksen toimistolta puh 050 338 8281 tai luettavissa netissä <https://1drv.ms/w/s!AtXPN5TFUecdRmNxBNP6932KCe>
<https://1drv.ms/x/s!AtXPN5TFUecdRmNxBNP6932KCe>
7. Vuoden 2019 jäsenmaksun suuruus
8. Hallituksen puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten valinta. Vaalivaliokunta Eeva-Sisko Veikkola 050 526 2917 Sirkka Potila 040 548 6384 Aino Sarje 045 602 5019 ottavat vastaan ehdotuksia.
9. Valitaan tilintarkastaja ja kaksi varatilintarkastajaa

10. Muut asiat
11. Kokouksen päättäminen

Tarjolla kahvia/teetä ja suolaista/makeaa

Tervetuloa
Emmaus Helsingin hallitus

Kokouksen jälkeen

vapaaehtoisemme Anu Lähde ja Siemenpuusäätiön Kari Bottas näyttävät kuvia ja kertovat matkastaan Intian adivasiin luo, jossa uusi yhteistyöhanke on alkamassa bambutyöläisten parissa.

HUOM!

Syyskauden päätteeksi vietämme yhdistyksen yhteistä joulujuhlaa lauantaina 15.12. Tarkemmat tiedot tästä lähetetään myöhemmin Emmauksen sähköpostilistalle.